

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžhuv/1/2013
Identifikačné číslo spisu:	6011201208
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6011201208.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Home Service Slovakia, s.r.o., Schillerova 3, Bratislava, právne zastúpený: JUDr. Martin Buzinger, PhD., advokát, Sekuriso 16, Bratislava, proti žalovanému: Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, Jána Švermu 43, Banská Bystrica, za účasti: DANA - HOME SERVICE, s.r.o., Seberíniho 366/13, Bratislava, právne zastúpený: JUDr. Simona Dobiašová, advokátka, Šoltésovej 18, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. POZ 5210-2006 II/117-2011 zo dňa 26. septembra 2011, konajúc o odvolaní pribratého účastníka proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/116/2011-85 zo dňa 24. októbra 2012 voči III. výroku o trovách konania pribratého účastníka, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/116/2011-85 zo dňa 24. októbra 2012 v napadnutej časti výroku III. o trovách konania pribratého účastníka p o t v r d z u j e.

Žalobcovi a pribratému účastníkovi konania DANA - HOME SERVICE, s.r.o. náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. Žalobcovi ani pribratému účastníkovi konania náhradu trov konania nepriznal. Nepriznanie práva na náhradu trov konania pribratému účastníkovi odôvodnil s poukazom na osobitnú právnu úpravu otázky náhrady trov konania v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.). Ustanovenie § 250k O.s.p. upravuje možnosť priznať náhradu trov konania len úspešnému žalobcovi. Súd nemá zákonný podklad pre priznanie náhrady trov konania žalovanému, resp. pribratému účastníkovi konania podľa § 250 ods. 1 O.s.p. Nie je možné postupovať podľa § 142 a nasl. O.s.p. (za použitia § 246c O.s.p.) v zmysle zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania, nakoľko konanie podľa druhej

hlavy piatej časti O.s.p. nie je konaním sporovým v zmysle tretej časti O.s.p. V správnom súdnictve súdy preskúmajú zákonnosť postupu a rozhodnutí správnych orgánov a výsledok kauzy závisí od toho, či správny orgán zákon dodržal alebo nie. Na tejto skutočnosti, ktorú musí súd zistiť v súlade s dispozičnou a koncentračnou zásadou vo vzťahu k žalobe a žalobcovi, nemôže nič zmeniť argumentácia pribratého účastníka konania a § 250 ods. 1 O.s.p. je vo vzťahu k pribratému účastníkovi potrebné vykladať tak, že ide predovšetkým o zabezpečenie práva takéhoto účastníka, byť informovaný o prípadnej zmene v jeho právach a povinnostiach, ktorá môže byť spôsobená prípadným zrušením rozhodnutia správneho orgánu. Z uvedeného dôvodu krajský súd ani nepožadoval od pribratého účastníka písomné stanovisko k veci, toto bolo podané z jeho vlastnej iniciatívy a v podstate argumentáciu v ňom obsiahnutú ani nezohľadňoval pri rozhodnutí.

II.

Proti uvedenému rozsudku v časti výroku III. o trovách konania pribratého účastníka podal pribratý účastník včas odvolanie a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) zmenil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/116/2011-85 zo dňa 24.10.2012 v napadnutej časti a pribratému účastníkovi priznal náhradu trov konania vo výške 1.111,81 € a náhradu trov odvolacieho konania vo výške 161,75 €. Prípadne, aby najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/116/2011-85 zo dňa 24.10.2012 v napadnutej časti zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Svoje odvolanie odôvodnil tým, že nepriznanie práva na náhradu trov konania pribratému účastníkovi je porušením základného princípu súdneho konania, a to princípu rovnosti účastníkov. Tento princíp vyjadruje tú skutočnosť, že účastníci konania musia stáť pred súdom v rovnakom postavení bez toho, aby bola jedna alebo druhá strana akokoľvek procesne zvýhodnená. Poukázal na čl. 12, čl. 47 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj na čl. 37 Listiny základných práv a slobôd a § 18 O.s.p. V zmysle § 93 ods. 4 O.s.p. má vedľajší účastník konania rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania. Pribratý účastník má rovnako ako účastník konania právo dať sa zastupovať, ako má aj právo na náhradu trov konania, ktorá je súčasťou základného práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní. Výklad prvostupňového súdu vo vzťahu k § 250 ods. 1 O.s.p. považuje pribratý účastník za nesprávny, pričom má za to, že v danom prípade je potrebné aplikovať § 93 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. Hoci má preskúmavanie zákonnosti rozhodnutí a postupov samostatnú povahu a je špecifickým konaním, osobitne upraveným v piatej časti O.s.p., na riešenie otázok sa primerane použijú ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti O.s.p. (najmä § 137 - § 141, § 146, § 149, § 151 O.s.p.). Vzhľadom na uvedené má za to, že aj v správnom súdnictve je možné v otázke náhrady trov konania primerane použiť všeobecnú zásadu úspešnosti účastníka v konaní.

Pribratý účastník konania využil svoje zákonné právo vyjadriť sa, ustanovené v § 123 O.s.p. a vyjadril sa k žalobe, ako aj k navrhnutým dôkazom, nakoľko to považoval za potrebné. Aj napriek skutočnosti, že prvostupňový súd nevyzval pribratého účastníka, aby sa vyjadril a rovnako nevzal do úvahy jeho argumentáciu, nie je to skutočnosť, ktorá by bola rozhodujúca pre posúdenie otázky, či trovy pribratého účastníka boli alebo neboli účelne vynaložené.

III.

Žalobca ani žalovaný sa k podanému odvolaniu pribratého účastníka nevyjadrili.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní pribratého účastníka (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie pribratého účastníka voči výroku III. napadnutého rozsudku nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či je správny záver krajského súdu o nepriznaní náhrady

trov konania pribratému účastníkovi konania s ohľadom na ustanovenie § 250k O.s.p. a úspech v konaní. Senát najvyššieho súdu tu poukazuje na svoje skoršie rozhodnutie sp. zn. 5Sžp/14/2011 zo dňa 24.11.2011.

Podľa § 250k ods. 1 O.s.p. ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3, súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

V správnom súdnictve v konaní o žalobách rozhoduje súd o náhrade trov konania predovšetkým podľa § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania; môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Ide o osobitné ustanovenie, ktoré upravuje iba právo na náhradu trov konania úspešného žalobcu a v odseku 1 v podstate vylučuje primerané použitie § 142 O.s.p., hoci úspech v konaní sa u žalobcu posudzuje rovnako ako pri použití § 142 O.s.p.

Právo na rozhodnutie o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. septembra 1997) je tiež *ratione materiae* obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (pozri bližšie Nález Ústavného súdu SR III. ÚS 212/09-26).

Z uvedeného je zrejmé, že podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v konaní o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov náhradu trov konania možno priznať len úspešnému žalobcovi.

Nemožnosť priznania náhrady trov konania úspešnému žalovanému, resp. účastníkom konania, ktorých súd pribral do konania podľa § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p., by síce mohla byť chápaná ako narušenie zásady rovnosti účastníkov konania, avšak na druhej strane za súčasnej právnej úpravy nemožno od žalobcu spravodlivo žiadať, aby nahradil trovy vzniknuté účastníkovi, ktorého súd musí podľa § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. do konania pribrať, hoci žalobca jeho pribratie do konania sám ovplyvniť nemohol.

V tejto súvislosti možno poukázať napr. na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. II. ÚS 56/05 z 22. júna 2005, podľa ktorého „aj úprava platenia a náhrady trov konania obsiahnutá najmä v Občianskom súdnom poriadku určuje, či sa právo na súdnu ochranu naplní reálnym obsahom (čl. 46 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). Prístup k súdnej a inej právnej ochrane totiž závisí aj od toho, či účastník konania má alebo nemá vytvorené ekonomické predpoklady na uplatnenia tohto základného práva bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Preto procesné predpisy, ktoré upravujú platenie a náhradu trov konania, treba vykladať v súlade s takto vymedzeným obsahom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). Pritom treba dbať na to, aby nikto len z dôvodu, že uplatní svoje základné právo na súdnu ochranu bez zreteľa na jeho postavenie v konaní, neutrpel materiálnu ujmu v dôsledku platenia trov konania, za predpokladu, že taký účastník konania bol úspešný s uplatnením svojho procesného stanoviska a dosiahol, že sa návrh alebo žaloba proti nemu právoplatne zamietli alebo dosiahol procesný úspech iným zákonom dovoleným spôsobom“.

Vychádzajúc z uvedených zákonných ustanovení a zásad rozhodovania o trovách konania v správnom súdnictve, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie krajského súdu v napadnutej časti výroku III. o náhrade trov konania pribratého účastníka potvrdil. Pribratému účastníkovi konania ani žalobcovi s poukazom na § 250k ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Vyššie uvedený postup je v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. rozsudky najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžf/2/2010, 3Sžf/18/2012, 5Sžo/230/2010, 5Sžh/3/2010, 3Sžp/14/2012).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.

mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.